

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. birželio 3 d.*

„Ieškinys dėl panaikinimo – ESS 7 straipsnio 1 dalis – Europos Parlamento rezoliucija dėl pasiūlymo, kuriuo Europos Sąjungos Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad šiurkščiai pažeidžiamos vertybės, kuriomis grindžiama Sąjunga – SESV 263 ir 269 straipsniai – Teisingumo Teismo jurisdikcija – Ieškinio priimtumas – Aktas, kurį galima ginčyti – SESV 354 straipsnis – Balsų skaičiavimo Parlamente taisyklės – Parlamento darbo tvarkos taisyklės – 178 straipsnio 3 dalis – Sąvoka „atiduoti balsai“ – Susilaikymai – Teisinio saugumo, vienodo požiūrio, demokratijos ir lojalaus bendradarbiavimo principai“

Byloje C-650/18

dėl 2018 m. spalio 17 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Vengrija, iš pradžių atstovaujama M. Z. Fehér, G. Tornyai ir Zs. Wagner, vėliau – M. Z. Fehér,

ieškovė,

palaiikoma

Lenkijos Respublikos, atstovaujamos B. Majczyna,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Parlamentą, atstovaujamą F. Drexler, N. Görlitz ir T. Lukácsi,

atsakovą,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, L. Bay Larsen ir A. Kumin, teisėjai T. von Danwitz, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, S. Rodin, K. Jürimäe, C. Lycourgos (pranešėjas) ir I. Jarukaitis,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. birželio 29 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2020 m. gruodžio 3 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: vengrų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Vengrija prašo panaikinti 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl pasiūlymo, kuriuo pagal [ESS] 7 straipsnio 1 dalį Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad Vengrija šiurkščiai pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga (2017/2131(INL)) (OL C 433, 2019, p. 66; toliau – ginčijama rezoliucija).

Teisinis pagrindas

ESS 7 straipsnyje nustatyta procedūra

- 2 ESS 7 straipsnyje numatyta:

„1. Remdamasi pagrįstu vieno trečdaliao valstybių narių, Europos Parlamento arba Europos Komisijos pasiūlymu, Taryba, sprendama keturių penktadalių savo narių balsų dauguma ir gavusi Europos Parlamento pritarimą, gali nutarti, jog iškilo aiškus pavojus, kad kuri nors valstybė narė gali šiurkščiai pažeisti 2 straipsnyje nurodytas vertybes. Prieš priimdama tokį nutarimą, Taryba išklauso tą valstybę narę ir, sprendama ta pačia tvarka, gali teikti jai rekomendacijas.

Taryba reguliariai tikrina, ar toliau yra vadovaujama šiais motyvais, kuriais buvo grindžiamas toks nutarimas.

2. Europos Vadovų Taryba, remdamasi trečdaliao valstybių narių arba Europos Komisijos pasiūlymu ir gavusi Europos Parlamento pritarimą, gali vieningai nuspręsti, kad kuri nors valstybė narė šiurkščiai ir nuolat pažeidžia 2 straipsnyje nurodytas vertybes; prieš tai Taryba paprašo atitinkamą valstybę narę pateikti savo pastabas.

3. Taryba, priėmusi sprendimą pagal šio straipsnio 2 dalį, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti sustabdyti atitinkamos valstybės narės tam tikras Sutartis taikant atsirandančias teises, įskaitant tos valstybės narės vyriausybės atstovo Taryboje balsavimo teises. Taip darydama Taryba atsizvelgia į tokio teisių sustabdymo galimus padarinius fizinių ir juridinių asmenų teisėms bei pareigoms.

Atitinkamos valstybės narės įsipareigojimai pagal Sutartis visais atvejais išlieka tai valstybei privalomi.

4. Taryba kvalifikuota balsų dauguma vėliau gali nuspręsti pakeisti arba panaikinti priemones, kurių buvo imtasi pagal 3 dalį, jei pasikeitė padėtis, privertusi jų imtis.

5. Balsavimo tvarka, šio straipsnio tikslais taikoma Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai, nustatoma [SESV] 354 straipsnyje.“

- 3 SESV 354 straipsnyje nustatyta:

„Taikant [ESS] 7 straipsnį dėl iš narystės Sąjungoje kylančių tam tikrų teisių sustabdymo, atitinkamai valstybei narei atstovaujantis Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos narys nedalyvauja balsavime ir skaičiuojant 1 ir 2 dalyse nurodytą vieną trečdalį ar keturis penktadalius valstybių narių atitinkama valstybė neįskaičiuojama. Dalyvaujančių ar atstovaujančių narių susilaikymas balsuojant netrukdo priimti minėto straipsnio 2 dalyje nurodytus sprendimus.

Priimant [ESS] 7 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus sprendimus kvalifikuota balsų dauguma apibrėžiama pagal šios Sutarties 238 straipsnio 3 dalies b punktą.

Tais atvejais, kai, pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 3 dalį priėmus sprendimą sustabdyti balsavimo teises, Taryba, remdamasi viena iš Sutarčių nuostatų, sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, ta kvalifikuota dauguma apibrėžiama pagal šios Sutarties 238 straipsnio 3 dalies b punktą, arba tais atvejais, kai Taryba sprendžia remdamasi Komisijos arba Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, – pagal šios Sutarties 238 straipsnio 3 dalies a punktą.

Taikant [ESS] 7 straipsnį, Europos Parlamentas sprendžia dviejų trečdalių atiduotų ir jį sudarančių narių daugumai atstovaujančių balsų dauguma.“

Teisminė priežiūra

- 4 SESV 263 straipsnio pirma ir šešta pastraipos suformuluotos taip:

„Europos Sąjungos Teisingumo Teismas prižiūri teisėkūros procedūra priimtų teisės aktų, Tarybos, Komisijos ir Europos centrinio banko priimtų teisės aktų, išskyrus rekomendacijas ir nuomones, ir Europos Parlamento bei Europos Vadovų Tarybos aktų, galinčių turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims, teisėtumą. Jis taip pat prižiūri Sąjungos įstaigų ar organų aktų, galinčių turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims, teisėtumą.

<...>

Šiame straipsnyje numatyti ieškiniai pateikiami per du mėnesius nuo to akto paskelbimo arba nuo pranešimo apie jį ieškovui dienos arba, jei to nebuvo padaryta, nuo tos dienos, kai ieškovas apie jį sužinojo.“

- 5 SESV 269 straipsnyje numatyta:

„Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti dėl Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnį priimtų aktų teisėtumo tik valstybės narės, kurios atžvilgiu Europos Vadovų Taryba ar Taryba priėmė nutarimą, prašymu ir tik dėl procedūrinių reikalavimų, nustatytų minėtame straipsnyje.

Toks prašymas privalo būti pateiktas per vieną mėnesį nuo tokio nutarimo priėmimo dienos. Teismas sprendžia per mėnesį nuo prašymo pateikimo.“

Protokolas (Nr. 24)

- 6 Protokolo (Nr. 24) dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių prieglobsčio (OL C 83, 2010, p. 305; toliau – Protokolas (Nr. 24)) vieninteliame straipsnyje nustatyta:

„Atsižvelgiant į pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos, kurią suteikia Europos Sąjungos valstybės narės, lygi, tariama, kad, kalbant apie teisinius ir praktinius tikslus, susijusius su prieglobsčio klausimais, valstybės narės viena kitai yra patikimos kilmės šalys. Todėl valstybė narė gali svarstyti kitos valstybės narės piliečio prašymą suteikti prieglobstį arba leisti juos nagrinėti tik šiais atvejais:

<...>

- b) inicijavus Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą, kol Taryba arba tam tikrais atvejais Europos Vadovų Taryba nepriima atitinkamo sprendimo valstybės narės, kurios pilietis pateikia prašymą, atžvilgiu;

<...>“

Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės

- 7 Ginčijamos rezoliucijos priėmimo metu galiojusios redakcijos Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių (toliau – Darbo tvarkos taisyklės) 178 straipsnio 3 dalyje nurodyta:

„Sprendžiant, ar tekstas buvo priimtas ar atmestas, skaičiuojami tik balsai už ir prieš, išskyrus tuos atvejus, kai Sutartyse nustatyta tam tikra balsų dauguma.“

- 8 Darbo tvarkos taisyklių 226 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Kilus abejonėms dėl šių Darbo tvarkos taisyklių taikymo ar aiškinimo, Parlamento pirmininkas gali perduoti šį klausimą nagrinėti atsakingam komitetui.

Tai gali daryti ir komitetų pirmininkai, jei tokių abejonių kyla atliekant komiteto darbą ir jei jos su šiuo darbu susijusios.“

- 9 Iš Darbo tvarkos taisyklių V priedo XVIII skyriaus 8 punkto matyti, kad Parlamento Konstitucinių reikalų komitetas yra atsakingas už jų aiškinimą.

Ginčo aplinkybės

- 10 2017 m. gegužės 17 d. rezoliucija dėl padėties Vengrijoje (2017/2656(RSP)) (OL C 307, 2018, p. 75) Parlamentas pavedė savo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui parengti specialųjį pranešimą dėl šios valstybės narės, siekiant surengti balsavimą plenariniame posėdyje dėl pagrįsto pasiūlymo, kuriuo Europos Sąjungos Taryba būtų raginama imtis veiksnių pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį. Šis pranešimas buvo priimtas 2018 m. birželio 25 d.
- 11 2018 m. rugsėjo 10 d. rašte Vengrijos nuolatinis atstovas Europos Sąjungoje Parlamento Generaliniam sekretoriui pranešė apie Vengrijos vyriausybės poziciją, kad, vadovaujantis SESV 354 straipsniu ir Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalimi, balsuojant dėl ginčijamos rezoliucijos turi būti atsižvelgta į susilaikymo balsus, ir paprašė apie tai informuoti Parlamento narius.
- 12 2018 m. rugsėjo 10 d. Parlamento Generalinio sekretoriaus pavaduotojas elektroniniu laišku informavo Parlamento narius apie tai, kad apskaičiuojant atiduotus balsus bus atsižvelgiama tik į balsus už rezoliucijos priėmimą ir į balsus prieš ją, išskyrus susilaikymo balsus.
- 13 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamentas priėmė ginčijamą rezoliuciją. 448 nariai balsavo už šią rezoliuciją, 197 nariai balsavo prieš ją, o 48 nariai susilaikė. Posėdžio pirmininkas po balsavimo paskelbė, kad ginčijama rezoliucija priimta.

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

- 14 Vengrija Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą rezoliuciją,
- priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

- 15 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti ieškinį kaip akivaizdžiai nepriimtina arba kaip nepagrįstą ir

– priteisti iš Vengrijos bylinėjimosi išlaidas.

- 16 Remdamasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 16 straipsnio trečia pastraipa, Vengrija Teisingumo Teismo paprašė, kad bylą nagrinėtų didžioji kolegija.
- 17 2019 m. gegužės 14 d. Nutartimi *Vengrija / Parlamentas* (C-650/18, nepaskelbta Rink., EU:C:2019:438) Teisingumo Teismas nutarė iš bylos medžiagos pašalinti Vengrijos ieškinio 5 priede pateiktą Parlamento teisės tarnybos nuomonę ir atmetė šios valstybės narės pateiktą prašymą pateikti dokumentą.
- 18 2019 m. gegužės 22 d. nutartimi Teisingumo Teismo pirmininkas leido Lenkijos Respublikai įstoti į bylą palaikyti Vengrijos reikalavimų.

Dėl ieškinio

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos ir ieškinio priimtinum

Šalių argumentai

- 19 Parlamentas teigia, kad šis ieškiny s dėl panaikinimo nepriimtinas, nes iš SESV 269 straipsnio ir subsidiariai iš SESV 263 straipsnio matyti, kad ginčijama rezoliucija negali būti tokio ieškinio dalykas.
- 20 Pirma, dėl SESV 269 straipsnio Parlamentas mano, kad iš pažodinio šios nuostatos aiškinimo matyti, jog pagal ją Teisingumo Teismo jurisdikcija apsiriboja galutiniais Tarybos ar Europos Vadovų Tarybos pagal ESS 7 straipsnį priimtais aktais.
- 21 Tokį aiškinimą patvirtina SESV 269 straipsnio genezė. Iš Sutarčių raidos matyti, kad ESS 7 straipsnyje numatyti procedūrai tik laipsniškai buvo pradėta taikyti tam tikra Teisingumo Teismo vykdoma priežiūra. Todėl pagal pastarąją nuostatą priimti aktai, kurie nepatenka į SESV 269 straipsnio materialinę taikymo sritį, vis dar priklauso Sutarčių „politinei sričiai“, kuriai netaikoma jokia teisminė priežiūra.
- 22 Be to, SESV 269 straipsnis turi būti laikomas *lex specialis* SESV 263 straipsnio atžvilgiu ir yra greta nuostatų, kuriose, kaip ir SESV 271, 275 ir 276 straipsniuose, numatyta ribota teisminės priežiūros galimybė iš anksto nustatytoje konkrečiose srityse.
- 23 Taip pat būtų nenuoseklu, jeigu Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos nutarimams, kurie aiškiai nurodyti SESV 269 straipsnyje ir gali turėti rimtų pasekmių atitinkamai valstybei narei, iš esmės būtų netaikoma jokia teisminė priežiūra pagal SESV 269 straipsnį, išskyrus jų procedūrinius aspektus, nors paprastam pasiūlymui pradėti ESS 7 straipsnyje numatytą procedūrą visiška teisminė priežiūra gali būti taikoma.
- 24 Antra, Parlamentas mano, kad ieškiny s, net jeigu jis turėtų būti nagrinėjamas atsižvelgiant į SESV 263 straipsnį, yra nepriimtinas, nes ginčijama rezoliucija neturi „akto, kurį galima ginčyti“ požymių, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio pirmą pastraipą.
- 25 Iš tiesų Vengrijos teisinė padėtis šia rezoliucija niekaip nepakeičiama, nes ja tik pradedama ESS 7 straipsnyje numatyta procedūra ir Tarybai nenustatoma jokių įpareigojimų priimti konkretų nutarimą. Be to, net jei priėmus šią rezoliuciją Vengrijos piliečiai pagal Protokolo (Nr. 24) vienintelio straipsnio b punktą galėtų teikti prieglobsčio prašymus kitoje valstybėje narėje, tokia galimybė nesukeltų neigiamų pasekmių nei šiems piliečiams ar bet kuriam kitam Sąjungos piliečiui, nei pačiai Vengrijai.

- 26 2018 m. liepos 25 d. Sprendime *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) Teisingumo Teismas tik nusprendė, kad pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį priimtame motyvuotame pasiūlyme pateikta faktinė informacija yra ypač svarbus veiksnys, kai reikia abstrakčiai įvertinti, ar egzistuoja realus pagrindinių teisių pažeidimo Europos arešto orderį išdavusioje valstybėje narėje pavojus. Taigi tas sprendimas neleidžia manyti, kad tokie pasiūlymai sukelia privalomų teisinių pasekmių.
- 27 Be to, ginčijama rezoliucija turėtų būti laikoma tarpiniu aktu, nes joje neįtvirtinta galutinė Parlamento pozicija. Tiesioginė teisminė priežiūra gali būti taikoma tik tarpinėms priemonėms, turinčioms iškart atsirandančių, konkrečių ir pakankamai įpareigojančių teisinių pasekmių, o ginčijamos rezoliucijos atveju taip nėra.
- 28 Vengrija, palaikoma Lenkijos Respublikos, mano, kad ieškinys yra priimtinas, nes ginčijama rezoliucija, atsižvelgiant į pasekmes, kurias ji sukelia, be kita ko, pagal Protokolo (Nr. 24) vienintelio straipsnio b punktą, ir į 2018 m. liepos 25 d. Sprendime *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)* (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) pateiktus paaiškinimus, yra aktas, kurį galima ginčyti, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį. Be to, SESV 269 straipsnis turi būti aiškinamas siaurai ir nepanaikina Teisingumo Teismo jurisdikcijos nagrinėti šį ieškinį.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 29 Pirma, reikia išnagrinėti, ar, kaip teigia Parlamentas, Teisingumo Teismas pagal SESV 269 straipsnį neturi jurisdikcijos nagrinėti šio ieškiniu.
- 30 Iš pradžių reikia pažymėti, kad pagal šį straipsnį Teisingumo Teismas turi jurisdikciją nuspręsti dėl Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos pagal ESS 7 straipsnį priimtų aktų teisėtumo tik valstybės narės, dėl kurios Taryba ar Europos Vadovų Taryba priėmė nutarimą, prašymu ir tik tiek, kiek tai susiję su tame 7 straipsnyje numatytų procedūrinių taisyklių laikymusi. Be to, toks prašymas privalo būti pateiktas per vieną mėnesį nuo tokio nutarimo priėmimo dienos.
- 31 SESV 269 straipsnyje, kiek jame galimybei pareikšti ieškinį dėl Europos Vadovų Tarybos ar Tarybos pagal ESS 7 straipsnį priimtų aktų panaikinimo taikomos griežtesnės sąlygos, nei nustatytos SESV 263 straipsnyje, apribojama Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pagal šį straipsnį suteikta bendroji jurisdikcija prižiūrėti Sąjungos institucijų aktų teisėtumą, todėl jis turi būti aiškinamas siaurai (pagal analogiją žr. 2016 m. liepos 19 d. Sprendimo *H / Taryba ir kt.*, C-455/14 P, EU:C:2016:569, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 32 Taip pat reikia pažymėti, kad SESV 269 straipsnis taikomas tik Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos aktams, priimtiems pagal ESS 7 straipsnyje numatytą procedūrą. Parlamento rezoliucijos, priimtos pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį, 269 straipsnyje nenurodytos.
- 33 Taigi iš pastarojo straipsnio teksto matyti, kad Sutarčių autoriai neketino pašalinti tokio akto, kaip ginčijama rezoliucija, iš bendrosios jurisdikcijos, kuri Europos Sąjungos Teisingumo Teismui suteikta pagal SESV 263 straipsnį, siekiant prižiūrėti Sąjungos institucijų aktų teisėtumą.
- 34 Be to, toks SESV 269 straipsnio aiškinimas gali prisidėti prie principo, kad Europos Sąjunga yra teisės Sąjunga, kurioje nustatyta visa ieškinių ir procedūrų sistema, pagal kurią Europos Sąjungos Teisingumo Teismui priskirta Sąjungos institucijų aktų teisėtumo priežiūra, laikymosi (šiuo klausimu žr. 1986 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Les Verts / Parlamentas*, 294/83, EU:C:1986:166, 23 punktą; 2017 m. kovo 28 d. Sprendimo *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 66 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; taip pat 2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *ECB ir kt. / Trasta Komerbanka ir kt.*, C-663/17 P, C-665/17 P ir C-669/17 P, EU:C:2019:923, 54 punktą).

- 35 Priešingai, nei teigia Parlamentas, SESV 269 straipsnio kontekstas šios išvados nepaneigia. Pakanka pažymėti, kad SESV 271, 275 ir 276 straipsniai, su kuriais Parlamentas lygina šį 269 straipsnį, neatima iš Teisingumo Teismo bet kokios jurisdikcijos pagal SESV 263 straipsnį prižiūrėti jame nurodytų Sąjungos aktų teisėtumą ir bet kuriuo atveju susiję su sritimis, visiškai nesusijusiomis su ESS 7 straipsnyje numatyta procedūra. Be to, SESV 271, 275 ir 276 straipsnių formuluotės labai skiriasi nuo SESV 269 straipsnio formuluočių, todėl pirmuosiuose straipsniuose nėra jokios naudingos informacijos, kuria būtų galima pasinaudoti aiškinant pastarąjį straipsnį.
- 36 Darytina išvada, kad SESV 269 straipsnis nepašalina Teisingumo Teismo jurisdikcijos nagrinėti šį ieškinį.
- 37 Antra, dėl šio ieškinio priimtinumą pažymėtina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 263 straipsnyje numatytą ieškinį dėl panaikinimo galima pareikšti dėl institucijų priimtų bet kokių nuostatų (neatsižvelgiant į jų formą), kuriomis siekiama sukelti privalomų teisinių pasekmių (2019 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-621/16 P, EU:C:2019:251, 44 punktą ir 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Čekijos Respublika / Komisija*, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 46 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 38 Siekiant nustatyti, ar aktas sukelia tokių pasekmių ir todėl dėl jo gali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, reikia remtis šio akto esme ir įvertinti šiuos padarinius pagal objektyvius kriterijus, kaip antai minėto akto turinį, prireikus atsižvelgiant į jo priėmimo aplinkybes ir jį priėmusios institucijos įgaliojimus (2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Čekijos Respublika / Komisija*, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 47 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 39 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad ginčijamos rezoliucijos priėmimu pradedama ESS 7 straipsnio 1 dalyje numatyta procedūra. Pagal Protokolo (Nr. 24) vienintelio straipsnio b punktą, kai ši procedūra pradedama, kol Taryba ar Europos Vadovų Taryba nepriėmė sprendimo dėl atitinkamos valstybės narės, valstybė narė, nukrypdama nuo šiame vieninteliame straipsnyje nustatytos pagrindinės taisyklės, gali svarstyti valstybės narės, dėl kurios vykdoma ši procedūra, piliečio prašymą suteikti prieglobstį arba leisti jį nagrinėti.
- 40 Darytina išvada, kad priėmus ginčijamą rezoliuciją nedelsiant panaikinamas iš esmės valstybėms narėms taikomas draudimas svarstyti Vengrijos piliečio pateiktą prieglobsčio prašymą arba leisti jį nagrinėti. Taigi šia rezoliucija valstybių narių tarpusavio santykiuose pakeičiama Vengrijos padėtis prieglobsčio teisės srityje.
- 41 Taigi ginčijama rezoliucija sukelia privalomų teisinių pasekmių nuo jos priėmimo, kol Taryba nepriėmė sprendimo dėl tolesnių veiksmų.
- 42 Vis dėlto Parlamentas teigia, kad ginčijama rezoliucija yra tarpinis aktas, kuriuo išreiškiama laikina pozicija, kuriai negali būti taikoma teisminė priežiūra pagal SESV 263 straipsnį.
- 43 Šiuo klausimu primintina, kad tarpinės priemonės, kuriomis siekiama parengti galutinį sprendimą, iš principo nėra aktai, galintys būti ieškinio dėl panaikinimo dalykas (2017 m. kovo 15 d. Sprendimo *Stichting Woonlinie ir kt. / Komisija*, C-414/15 P, EU:C:2017:215, 44 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 44 Vis dėlto tokie nurodyti tarpiniai aktai pirmiausia yra aktai, kuriais išreiškiama atitinkamos institucijos laikina pozicija (šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija / Komisija*, C-463/10 P ir C-475/10 P, EU:C:2011:656, 50 punktą).
- 45 Tokia rezoliucija, kaip ginčijama, kuria Parlamentas ragina Tarybą pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad valstybė narė šiurkščiai pažeidžia ESS 2 straipsnyje nurodytas vertybes, negali būti laikoma Parlamento laikinos pozicijos išraiška, nepaisant to, kad pagal ESS

7 straipsnio 1 dalį tokiam vélesniam Tarybos nutarimui prireikus būtinas išankstinis Parlamento pritarimas. Iš tiesų toks patvirtinimas galimas tik tuo atveju, jeigu Taryba konstatuotų tokio pavojaus buvimą, be to, jis būtų susijęs su aktu, kurį lemtų Tarybos atliktas šio pavojaus įvertinimas, kuris galėtų skirtis nuo vertinimo, Parlamento atlikto priimant ginčijamą rezoliuciją.

- 46 Kita vertus, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad dėl tarpinio akto, kuris sukelia savarankiškų teisinių pasekmių, galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, jeigu juo negali būti panaikintas su šiuo aktu susijęs neteisėtumas pareiškus ieškinį dėl galutinio sprendimo, kuriam parengti tas aktas yra skirtas (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 1992 m. birželio 30 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-312/90, EU:C:1992:282, 21 ir 22 punktus; 1992 m. birželio 30 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-47/91, EU:C:1992:284, 27 ir 28 punktus; taip pat 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija / Komisija*, C-463/10 P ir C-475/10 P, EU:C:2011:656, 53, 54 ir 60 punktus).
- 47 Kaip teigia Parlamentas, nagrinėjamu atveju Vengrija galėtų remtis ginčijamos rezoliucijos neteisėtumu, siekdama pagrįsti savo galimą ieškinį dėl panaikinimo, susijusį su nustatymu, ar esama aiškaus pavojaus, kad bus šiurkščiai pažeistos Sąjungos vertybės – tai nustatyti turėtų Taryba, remdamasi ESS 7 straipsnio 1 dalimi, po šios rezoliucijos priėmimo.
- 48 Vis dėlto, nepaisant to, kad, kaip savo išvados 100 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Taryba neprivalo pareikšti nuomonės dėl ginčijamos rezoliucijos, galimas ieškinio dėl panaikinimo, pareikšto dėl Tarybos nutarimo pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį, patenkinimas bet kuriuo atveju neleidžia panaikinti visų privalomų teisinių pasekmių, kurių kiltų dėl šios rezoliucijos ir kurios nurodytos šio sprendimo 40 punkte.
- 49 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad ginčijama rezoliucija yra aktas, dėl kurio galima pareikšti ieškinį, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio pirmą pastraipą.
- 50 Galiausiai dėl teiginio, kuriuo grindžiamas Parlamento pateiktas nepriimtiniu grindžiamas prieštaravimas, kad ginčijamos rezoliucijos teisinės pasekmės nėra tiesiogiai susijusios su Vengrija, prie to, kas nurodyta šio sprendimo 40 punkte, reikia pridurti, kad pagal SESV 263 straipsnio antrą pastraipą valstybė narė bet kuriuo atveju neturi įrodyti nei to, kad Sąjungos aktas, kurio panaikinimo ji siekia, yra tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs, nei to, kad ji yra suinteresuota pareikšti ieškinį (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-355/10, EU:C:2012:516, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 51 Trečia, pagal SESV 263 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui suteikta bendroji jurisdikcija tikrinti Sąjungos institucijų aktų teisėtumą negali būti aiškinama taip, kad SESV 269 straipsnyje numatytas šios bendrosios jurisdikcijos apribojimas taptų neveiksmingas (pagal analogiją žr. 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Povse*, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, 78 punktą).
- 52 Darytina išvada, kad, kai SESV 263 straipsnis – kaip šioje byloje – yra ieškinio, kuriuo prašoma panaikinti Sąjungos institucijos pagal ESS 7 straipsnį priimtą aktą, pagrindas, SESV 263 straipsnis negali būti taikomas atskirai nuo SESV 269 straipsnio, bet – priešingai – turi būti aiškinamas atsižvelgiant į šį straipsnį.
- 53 Pažymėtina, kad pagal SESV 269 straipsnį ieškiniams dėl pagal ESS 7 straipsnį priimtų Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos aktų panaikinimo taikomos tam tikros specialios sąlygos, kuriomis siekiama atsižvelgti į pastarojoje nuostatoje numatytos procedūros ypatingą pobūdį. Taigi pagal SESV 269 straipsnio pirmoje pastraipoje numatytas sąlygas teisę pareikšti tokį ieškinį turi tik su šia procedūra susijusi valstybė narė ir pagrindai, kuriais galima remtis grindžiant šį ieškinį, apribojami tik kaltinimais, susijusiais su ESS 7 straipsnyje numatyta procedūrinių taisyklių pažeidimu.

- 54 Jeigu būtų pripažinta, kad ieškinį dėl motyvuoto Parlamento pasiūlymo, priimto pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį, panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį gali pareikšti kitas ieškovas nei valstybė narė, dėl kurios priimtas šis pasiūlymas, ir kad grindžiant šį ieškinį galima remtis bet koku SESV 263 straipsnio antroje pastraipoje nurodytu pagrindu, SESV 269 straipsnyje numatytos specialiosios sąlygos, nuo kurių laikymosi priklauso, ar bus galima pareikšti ieškinį dėl ESS 7 straipsnio 1 dalyje nurodyto Tarybos nutarimo, kuris gali būti priimtas po tokio pasiūlymo, panaikinimo, iš esmės netektų savo veiksmingumo.
- 55 Taigi, jeigu toks motyvuotas Parlamento pasiūlymas tokio ieškovo prašymu būtų panaikintas, Tarybai būtų sutrukdyta nustatyti, kad yra aiškus pavojus, kad bus šiurkščiai pažeistos Sąjungos vertybės, nors pagal SESV 269 straipsnio pirmą pastraipą ieškovas negali siekti tokio nustatymo panaikinimo.
- 56 Be to, jeigu šis pasiūlymas būtų panaikintas remiantis kitu pagrindu nei nurodytieji SESV 269 straipsnyje, Tarybai juo labiau būtų sutrukdyta nustatyti tokio pavojaus buvimą, nors pagal šį 269 straipsnį šiuo pagrindu negalima remtis siekiant, kad būtų panaikintas toks nustatymas.
- 57 Vis dėlto galimybė valstybei narei, dėl kurios buvo pateiktas pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį priimtas motyvuotas Parlamento pasiūlymas, pareikšti ieškinį dėl šio pasiūlymo panaikinimo per du mėnesius nuo jo paskelbimo, kaip numatyta SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje, negali pakenkti specialiųjų nuostatų, kurios pagal SESV 269 straipsnį taikomos ieškiniai dėl pagal SESV 7 straipsnio 1 dalį priimto Tarybos nutarimo panaikinimo, veiksmingumui.
- 58 Taigi, nors pagal SESV 269 straipsnio antrą pastraipą ieškinys dėl tokio nutarimo panaikinimo turi būti pareikštas per vieną mėnesį nuo nutarimo priėmimo, tačiau jeigu būtų reikalaujama, kad ieškinio dėl Parlamento motyvuoto pasiūlymo, priimto pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį, panaikinimo pareiškimo terminas būtų tiek pat sutrumpintas, būtų viršyta tai, kas būtina siekiant išsaugoti šio 269 straipsnio veiksmingumą.
- 59 Iš to, kas išdėstyta šio sprendimo 54–58 punktuose, matyti, kad pagal SESV 263 straipsnį ieškinį dėl Parlamento pagal ESS 7 straipsnį priimto motyvuoto pasiūlymo panaikinimo gali pareikšti tik valstybė narė, dėl kurios priimtas šis pasiūlymas, per du mėnesius nuo jo priėmimo. Be to, tokį ieškinį pagrindžiantys panaikinimo pagrindai gali būti susiję tik su ESS 7 straipsnyje įtvirtintų procedūrinių taisyklių pažeidimu.
- 60 Nagrinėjamu atveju Vengrija yra valstybė narė, dėl kurios priimta ginčijama rezoliucija. Be to, šios valstybės narės ieškinys buvo pareikštas per SESV 263 straipsnio antroje pastraipoje numatytą terminą.
- 61 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad šis ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas, neatsižvelgiant į tai, ar Teisingumo Teismas gali nagrinėti kiekvieną iš šiam ieškiniai pagrįsti pateiktų pagrindų.

Dėl ieškinio pagrindų

- 62 Grįsdama ieškinį Vengrija remiasi keturiais pagrindais. Pirmasis pagrindas susijęs su SESV 354 straipsnio ketvirtos pastraipos ir Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalies pažeidimu. Antrasis pagrindas grindžiamas teisinio saugumo principo pažeidimu. Trečiajame pagrindė Vengrija kaltina Parlamentą pažeidus demokratijos ir vienodo požiūrio principus. Ketvirtasis pagrindas susijęs su lojalaus bendradarbiavimo, institucijų sąžiningo bendradarbiavimo, teisėtą lūkesčių paisymo ir teisinio saugumo principų pažeidimu.
- 63 Atsižvelgiant į sąsają, pirmiausia reikia kartu išnagrinėti pirmąjį ir trečiąjį ieškinio pagrindus.

Dėl ieškinio pirmojo ir trečiojo pagrindų, grindžiamų SESV 354 straipsnio ketvirtos pastraipos, Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalies, taip pat demokratijos ir vienodo požiūrio principų pažeidimu

– Šalių argumentai

- 64 Pirmajame pagrinde Vengrija tvirtina, kad apskaičiuodamas balsus, atiduotus siekiant priimti ginčijamą rezoliuciją, Parlamentas nepagrįstai neįtraukė susilaikiusių balsų.
- 65 Šios valstybės narės teigimu, SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytas kvalifikuotosios daugumos reikalavimas Parlamentui priimant motyvuotą pasiūlymą pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį liudija tokio akto svarbą. Šios SESV nuostatos aiškinimas taip, kad susilaikiusių balsai turėtų būti laikomi atiduotais balsais, todėl priimant šį aktą reikalingas didesnis pritariančių balsų skaičius, būtent leistų atsižvelgti į šią svarbą.
- 66 Tokį aiškinimą patvirtina ir SESV 354 straipsnio kontekstas. Iš šio straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad per ESS 7 straipsnio 1 dalyje numatytą procedūrą siekiant nustatyti, ar pasiekta keturių penktadalių Tarybos narių balsų dauguma, reikia suskaičiuoti visų valstybių narių (išskyrus atitinkamą valstybę narę) balsus, nesvarbu, ar tai yra balsai „už“, ar „prieš“, ar susilaikyta.
- 67 Be to, nustatydamą dviejų trečdalių atiduotų ir Parlamentą sudarančių narių daugumai atstovaujančių balsų daugumą SESV 354 straipsnio ketvirta pastraipa numato tam tikrą daugumą, kaip tai suprantama pagal Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalies paskutinę sakinio dalį. Iš pastarosios nuostatos matyti, kad nors Sutartyse numatyta tam tikra balsų dauguma, atiduotais balsais turi būti laikomi tiek balsai „už“ ir „prieš“ balsavimui pateiktą pasiūlymą, tiek susilaikymo balsai.
- 68 Vis dėlto pati šios Darbo tvarkos taisyklių nuostatos formuluotė draudžia joje numatytą išimtį tam tikros Sutartyse nustatytos daugumos atveju aiškinti taip, kad ji taikoma tik apskaičiuojant Parlamento narių daugumą. Iš tiesų minėtoje nuostatoje yra labai aiškiai atskirti atvejai, kai apskaičiuojant atiduotų balsų skaičių turi būti atsižvelgiama tik į balsus „už“ ir „prieš“ atitinkamą aktą, nuo atvejų, kai šis aktas gali būti teisėtai priimtas tik tam tikra Sutartyse numatyta balsų dauguma.
- 69 Be to, Parlamento plenarinėje sesijoje Parlamento nariai balsuoja pasirinkdami mygtukus „už“, „prieš“ ar „susilaikau“. Iš to aiškiai matyti, kad susilaikymas yra viena iš balsavimo išraiškos formų.
- 70 Lenkijos Respublika tvirtina, kad SESV 354 straipsnio ketvirta pastraipa, atsižvelgiant į šio straipsnio pirmą pastraipą, turi būti suprantama kaip pareiga susilaikymo balsus laikyti atiduotais balsais. Iš tiesų SESV 354 straipsnio pirmos pastraipos paskutiniame sakinyje esanti nuoroda apie tai, kad Europos Vadovų Taryboje į susilaikymo balsus nereikia atsižvelgti, yra taisyklės išimtis, todėl tokios nuorodos nebuvimas SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje rodo *a contrario* – kad Parlamentui priimant sprendimą pagal ESS 7 straipsnį į susilaikymo balsus reikia atsižvelgti.
- 71 Be to, šios valstybės narės teigimu, manyti, kad Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalies pabaiga buvo įtraukta siekiant atsižvelgti į tai, kad tais atvejais, kai Sutartyse numatyta tam tikra balsų dauguma, paprastos daugumos nepakanka sprendimui priimti, yra nelogiška, atsižvelgiant į minėto reglamento 83 straipsnio 3 dalies tekstą, kuriame aiškiai daroma nuoroda į SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatytą daugumą. Galiausiai ši valstybė narė pabrėžia, kad Darbo tvarkos taisyklių 180 straipsnyje oficialiai numatyta galimybė susilaikyti.
- 72 Parlamentą mano, kad nors SESV 354 straipsnyje nepaaiškinta, ar skaičiuojant atiduotus balsus reikia įtraukti susilaikymo balsus, šia nuostata jam suteikiama teisė išspręsti šį klausimą savo Darbo tvarkos taisyklėse. Iš šių taisyklių 178 straipsnio 3 dalies matyti, kad nagrinėjamu atveju nebuvo atsižvelgta į susilaikymo balsus, nes šios nuostatos pabaigoje įtvirtinta išimtimi siekiama tik nukrypti nuo

SESV 231 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto principo, kad balsų dauguma yra tuomet, kai balsų „už“ yra daugiau nei balsų „prieš“, ir ši išimtis turi būti aiškinama taip, kad balsuoti „už“ atitinkamą aktą turi ir dauguma Parlamento narių.

- 73 Trečiajame pagrinde Vengrija teigia, kad SESV 354 straipsnis ir Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalis turėjo būti aiškinami atsižvelgiant į ESS 2 straipsnyje įtvirtintą demokratijos principą ir apskaičiuojant atiduotus balsus įpareigoti atsižvelgti į susilaikymo balsus, nes toks atsižvelgimas leidžia geriau užtikrinti demokratines Sąjungos vertybes, garantuojant visišką visuomenės atstovavimą.
- 74 Nagrinėjamu atveju būdas, kuriuo Parlamentas suskaičiavo atiduotus balsus, – priešingai – panaikina susilaikymo, kaip balsavimo galimybės, prasmę. Parlamento nariai negalėjo naudotis visomis galimybėmis, išplaukiančiomis iš savo pareigų vykdymo, ir šis apribojimas nebuvo pagrįstas teisėtu tikslu.
- 75 Be to, Vengrija tvirtina, kad Parlamento pateiktas SESV 354 straipsnio ketvirtos pastraipos ir Darbo tvarkos taisyklių aiškinimas lemia skirtingą požiūrį (kurio negalima pateisinti jokių teisėtu tikslu) į Parlamento narius, kurie balsavimo dėl ginčijamos rezoliucijos metu susilaikė, ir Parlamento narius, kurie atidavė balsą dėl jos.
- 76 Parlamentas mano, kad dublike Vengrija pakeitė savo trečiojo pagrindo esmę, teigdama, kad Parlamentas pažeidė SESV 354 straipsnio ketvirtą pastraipą ir Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalį. Šis argumentas nesuprantamas, todėl nepriimtinas. Bet kuriuo atveju Vengrijos ieškinio trečiasis pagrindas yra nepagrįstas.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

- 77 Pirma, iš pradžių reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas negali nagrinėti pirmojo pagrindo, nes jame Vengrija kaltina Parlamentą tuo, kad priimdamas ginčijamą rezoliuciją jis pažeidė Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalį. Iš tiesų ši nuostata negali būti laikoma ESS 7 straipsnyje numatyta procedūrine taisykle, kaip tai suprantama pagal SESV 269 straipsnį, – priešingai nei SESV 354 straipsnyje, kuris aiškiai nurodytas ESS 7 straipsnio 5 dalyje, esančios procedūrinės taisyklės.
- 78 Antra, dėl Parlamento dėl trečiojo pagrindo pateikto nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo primintina, kad pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 120 straipsnio c punktą ir su juo susijusią jurisprudenciją kiekviename ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas, ieškinio pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, taip pat šių pagrindų santrauka. Tai reikia išdėstyti pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – vykdyti jam pavestą priežiūrą. Iš to matyti, kad pagrindinės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis pagrįstas ieškinys, turi būti nuosekliai išdėstytos ir suprantamos iš paties ieškinio teksto, o jame pateikiami reikalavimai – suformuluoti nedviprasmiškai, siekiant išvengti to, kad Teisingumo Teismas nepriimtų sprendimo *ultra petita* arba liktų nepriėmęs sprendimo dėl kurio nors pagrindo (2015 m. balandžio 16 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-540/13, EU:C:2015:224, 9 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 79 Nagrinėjamu atveju iš ieškinio matyti, kad trečiajame pagrinde Vengrija iš esmės ginčija ginčijamos rezoliucijos atitiktį SESV 354 straipsnio ketvirtai pastraipai, siejamai su demokratijos principu ir vienodo požiūrio principu, nes apskaičiuojant atiduotų balsų skaičių nebuvo įskaičiuoti susilaikymo balsai.
- 80 Kadangi šis kaltinimas buvo nurodytas ieškinyje ir yra aiškus, Parlamento pateiktas nepriimtiniu grindžiamas prieštaravimas turi būti atmestas.

- 81 Be to, kadangi, kaip pažymėta šio sprendimo 79 punkte, šiame trečiajame pagrinde Vengrija atskirai nesiremia demokratijos ir vienodo požiūrio principų pažeidimu, o siekia įrodyti, kad priimant ginčijamą rezoliuciją buvo pažeista, be kita ko, SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, siejamoje su šiais principais, numatyta procedūrinė taisyklė, kaip matyti iš šio sprendimo 59 punkto, Teisingumo Teismas gali nagrinėti šį trečiąjį pagrindą.
- 82 Kalbant apie esmę, pirmiausia reikia pažymėti, kad pagal SESV 354 straipsnio ketvirtą pastraipą tais atvejais, kai Parlamentas turi priimti sprendimą pagal ESS 7 straipsnį, jis sprendžia dviejų trečdalių atiduotų ir jį sudarančių narių daugumai atstovaujančių balsų dauguma.
- 83 Kadangi Sutartyse neapibrėžta, kaip reikia suprasti „atiduotus balsus“, ši savarankiška Sąjungos teisės sąvoka turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos įprastą reikšmę bendrinėje kalboje, kartu atsižvelgiant į kontekstą, kuriam esant ji vartojama, ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (pagal analogiją žr. 2020 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*, C-507/18, EU:C:2020:289, 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 84 Kaip savo išvados 128–130 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, sąvoka „atiduoti balsai“, kaip ji suprantama įprastai, apima tik balsus „už“ ir „prieš“ dėl konkretaus pasiūlymo. Kadangi susilaikymas įprasta reikšme turi būti suprantamas kaip atsisakymas pareikšti nuomonę dėl konkretaus pasiūlymo, jis negali būti prilyginamas „atiduotam balsui“.
- 85 Atsižvelgiant į tai, reikia priminti, kad SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje įtvirtinta daugumos taisyklė apima du reikalavimus. Parlamento pagal ESS 7 straipsnį priimami aktai turi gauti, pirma, dviejų trečdalių atiduotų balsų pritarimą ir, antra, daugumos Parlamento narių pritarimą.
- 86 Nustatydami, kad Parlamento pagal ESS 7 straipsnį priimamiems aktams turi būti gaunama ši dviguba dauguma, SESV rengėjai pabrėžė tokių aktų svarbą tiek politiniu, tiek konstituciniu požiūriais.
- 87 Taigi, nors siekiant nustatyti, ar dviejų trečdalių atiduotų balsų dauguma už tokio akto priėmimą yra pasiekta, dėl šio sprendimo 84 punkte nurodytų priežasčių negalima atsižvelgti į susilaikymo balsus, vis dėlto tokie susilaikymo balsai įskaičiuojami siekiant patikrinti (kaip to reikalaujama SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje), kad balsai „už“ atstovautų Parlamentą sudarančių narių daugumai. Iš tiesų, vadovaujantis šia daugumos taisykle, motyvuotas Parlamento pasiūlymas pagal ESS 7 straipsnį negali būti priimtas, jeigu už jį balsavusių narių skaičius neviršija likusio Parlamento narių skaičiaus, nesvarbu, ar jie balsavo prieš šį pasiūlymą, ar susilaikė, ar nedalyvavo balsuojant.
- 88 Iš to, kas išdėstyta šio sprendimo 84–87 punktuose, matyti, kad SESV 354 straipsnio ketvirta pastraipa turi būti aiškinama taip, kad, apskaičiuojant dviejų trečdalių atiduotų balsų daugumą, pagal ESS 7 straipsnį nereikia atsižvelgti į susilaikymo balsus.
- 89 Aplinkybė, kad, kaip teigia Vengrija, į susilaikymo balsus atsižvelgiama apskaičiuojant ESS 7 straipsnio 1 dalyje numatytą keturių penktadalių Tarybos narių daugumą, šiuo atžvilgiu neturi reikšmės. Kaip matyti iš šio sprendimo 87 punkto, balsavimo taisyklei, pagal kurią reikalaujama gauti institucijos narių balsų daugumą, yra būdinga tai, kad į tuos, kurie susilaiko balsuodami, atsižvelgiama siekiant nustatyti, ar balsuojant dalyvavo ši narių dauguma, – skirtingai nuo balsavimo taisyklės, pagal kurią reikalaujama atiduotų balsų daugumos.
- 90 Negalima pritarti ir Lenkijos Respublikos argumentui, grindžiamam SESV 354 straipsnio pirmos pastraipos paskutiniu sakiniu. Nors šioje nuostatoje numatyta, kad Europos Vadovų Taryboje dalyvaujančių ar atstovaujančių narių susilaikymas balsuojant netrukdo tam, kad ši pagal ESS 7 straipsnio 2 dalį vieningai nuspręstų, jog kuri nors valstybė narė šiurkščiai ir nuolat pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga, vis dėlto tai nereikia, kad, nesant tokio paaiškinimo SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, apskaičiuojant du trečdalius Parlamente atiduotų balsų reikia atsižvelgti į susilaikymo balsus.

- 91 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad paaiškinimas, susijęs su SESV 354 straipsnio pirmoje pastraipoje aiškiai nurodytais susilaikymo balsais, leidžia pašalinti bet koki netikrumą dėl valstybių narių, dalyvaujančių ar atstovaujamų Europos Vadovų Taryboje, susilaikymo reikšmės, kiek tai susiję su ESS 7 straipsnio 2 dalies taikymu.
- 92 Taigi SESV 354 straipsnio pirmos pastraipos paskutiniame sakinyje numatydami, kad susilaikymas balsuojant netrukdo šiai institucijai priimti ESS 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą nutarimą, SESV rengėjai aiškiai siekė atmesti galimybę, kad vienos iš valstybių narių, dalyvaujančių ar atstovaujamų Europos Vadovų Taryboje (išskyrus atitinkamą valstybę narę), susilaikymas balsuojant galėtų sutrukdyti šiai institucijai nuspręsti, kad ši valstybė narė šurkščiai ir nuolat pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga.
- 93 Vis dėlto, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, SESV 354 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nebuvo būtina pateikti tokio paaiškinimo, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 84 punkto, sąvoka „atiduoti balsai“, remiantis jos įprasta reikšme, reiškia, kad apskaičiuojant tokius balsus į susilaikymo balsus neatsižvelgiama. Todėl, net nesant tokio paaiškinimo, kaip pateiktas SESV 354 straipsnio pirmoje pastraipoje, taisyklė, pagal kurią, kaip ir pagal SESV 354 straipsnio ketvirtą pastraipą, nustatomas balsavimas atiduotų balsų dauguma, turi būti suprantama taip, kad pagal ją neatsižvelgiama į susilaikymo balsus.
- 94 Be to, dėl nurodomo SESV 354 straipsnio ketvirtos pastraipos, siejamos su demokratijos principu ir vienodo požiūrio principu, pažeidimo reikia pažymėti, kad šie du principai yra vertybės, kuriomis pagal ESS 2 straipsnį grindžiama Sąjunga. Pagal ESS 10 straipsnį Sąjungos veikla grindžiama atstovaujama demokratija, o Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnyje įtvirtintas vienodo požiūrio principas.
- 95 Viena vertus, dėl demokratijos principo reikia priminti, kad pagal ESS 7 straipsnio 1 dalį pateikto motyvuoto pasiūlymo, kaip antai ginčijamos rezoliucijos, politinė ir konstitucinė svarba atsispindi dvigubos balsų daugumos, kurios reikalaujama šiam pasiūlymui priimti pagal SESV 354 straipsnio ketvirtą pastraipą, reikalavime.
- 96 Be to, priešingai, nei teigia Vengrija, iš Parlamento narių, kurie pageidavo įgyvendinti savo prerogatyvas susilaikydami balsuojant dėl ginčijamos rezoliucijos, ši galimybė nebuvo atimta, nes į susilaikymo balsus, kaip tokius, buvo atsižvelgta, siekiant patikrinti, ar balsus „už“ atidavė dauguma Parlamentą sudarančių narių. Parlamento nariai, kurie nusprendė susilaikyti balsuojant, taip pat veikė žinodami situaciją, nes neginčijama, kad jie buvo iš anksto informuoti apie tai, kad susilaikymo balsai nebus priskirti prie atiduotų balsų.
- 97 Darytina išvada, kad susilaikymo balsų neįtraukimas apskaičiuojant atiduotus balsus, kaip tai suprantama pagal SESV 354 straipsnį, neprieštaruja demokratijos principui.
- 98 Kita vertus, dėl vienodo požiūrio principo, kuris, kaip teigia Vengrija, irgi buvo pažeistas, reikia priminti, jog pagal šį principą reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pagrįstas (šiuo klausimu žr. 2010 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Chatzi*, C-149/10, EU:C:2010:534, 64 punktą ir 2020 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija ir Taryba / Carreras Sequeros ir kt.*, C-119/19 P ir C-126/19 P, EU:C:2020:676, 137 punktą).
- 99 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad balsuojant dėl ginčijamos rezoliucijos visi Parlamento nariai turėjo tokias pačias galimybes, t. y. balsuoti „už“ ar „prieš“ šios rezoliucijos priėmimą arba susilaikyti balsuojant, ir kad šio balsavimo metu jie puikiai žinojo savo pasirinkimo šiuo klausimu pasekmes, konkrečiai kalbant – tai, kad apskaičiuojant atiduotus balsus nebus įskaičiuoti susilaikymo balsai (skirtingai nei balsai „už“ ar „prieš“ šią rezoliuciją). Taigi, atsižvelgiant į tai, kas nurodyta šio sprendimo

84 punkte, Parlamento narių, pasirinkusių šiuo atveju susilaikyti balsuojant, padėtis apskaičiuojant atiduotus balsus, kaip tai suprantama pagal SESV 354 straipsnio ketvirtą pastraipą, negali būti laikoma objektyviai panašia į tų narių, kurie balsavo „už“ ar „prieš“ šio akto priėmimą.

100 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad priimant ginčijamą rezoliuciją susilaikymo balsų neskaičiuodamas kaip atiduotų balsų Parlamentas nepažeidė SESV 354 straipsnio ketvirtos pastraipos, siejamos su demokratijos ir vienodo požiūrio principais.

101 Vadinasi, pirmasis ir trečiasis ieškinio pagrindai turi būti atmesti.

Dėl ieškinio antrojo ir ketvirtojo pagrindų, grindžiamų ESS 4 straipsnio 3 dalies ir Sąjungos institucijų sąžiningo bendradarbiavimo, teisėtų lūkesčių paisymo ir teisinio saugumo principų pažeidimu

– Šalių argumentai

102 Ieškinio antrajame pagrinde Vengrija tvirtina, kad ginčijama rezoliucija pažeidžiamas teisinio saugumo principas, nes ji buvo priimta Parlamentui prieš tai neišaiškinus (užklausiant Konstitucinių reikalų komitetą) netikrumo dėl Darbo tvarkos taisyklių 178 straipsnio 3 dalies aiškinimo.

103 Net jeigu pagal Darbo tvarkos taisyklių 226 straipsnį Parlamento pirmininkui paliekama teisė nuspręsti dėl kreipimosi į šį komitetą, tai dar nereiškia, kad iš šio komiteto gali būti atimti įgaliojimai, leidžiant priimti priemonę remiantis taisykle, kurios aiškinimas kelia abejonių.

104 Be to, negalima atmesti galimybės, kad Konstitucinių reikalų komitetas ateityje skirtingai aiškins Darbo tvarkos taisykles ir *a posteriori* kvestionuos balsavimo dėl ginčijamos rezoliucijos rezultatą, o tai lemtų neaiškią situaciją.

105 Parlamentas mano, kad šis pagrindas yra akivaizdžiai nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

106 Ketvirtajame pagrinde Vengrija teigia, kad ginčijama rezoliucija pažeidžiama ESS 4 straipsnio 3 dalis ir Sąjungos institucijų sąžiningo bendradarbiavimo, teisėtų lūkesčių paisymo ir teisinio saugumo principai. Šiuo klausimu ši valstybė narė tvirtina, kad priimdamas šią rezoliuciją Parlamentas klaidingai rėmėsi Sąjungos teisės pažeidimo tyrimo procedūromis, kurias Komisija buvo užbaigusi arba dėl kurių minėta valstybė narė ir Komisija pradėjo dialogą. Be to, Vengrija pažymi, kad, nepaisant tokių procedūrų buvimo, Komisija nemanė, jog pagrįsta pradėti ESS 7 straipsnyje numatytą procedūrą, o tai reiškia, kad šios pažeidimo tyrimo procedūros negali būti ginčijamos rezoliucijos pagrindas.

107 Parlamentas abejoja dėl šio pagrindo priimtimumo ir mano, kad jis bet kuriuo atveju nepagrįstas.

– Teisingumo Teismo vertinimas

108 Iš šio sprendimo 59 punkto matyti, kad Teisingumo Teismas gali spręsti dėl ginčijamos rezoliucijos teisėtumo tik tiek, kiek tai susiję su vien ESS 7 straipsnyje numatytą procedūrinių taisyklių laikymusi.

109 Vis dėlto ieškinio antrajame ir ketvirtajame pagrinduose Vengrija nenurodo jokių šių procedūros taisyklių pažeidimo.

110 Tuo remiantis darytina išvada, kad trečiasis ir ketvirtasis pagrindai turi būti atmesti.

111 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 112 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Parlamentas reikalavo priteisti iš Vengrijos bylinėjimosi išlaidas, o ši bylą pralaimėjo, jos turi būti priteistos iš Vengrijos.
- 113 Pagal minėto reglamento 140 straipsnio 1 dalį Lenkijos Respublika padengia savo, kaip į bylą įstojusios šalies, bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Vengrija padengia savo ir Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Lenkijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.